

ชุดการสอน
เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า
รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น

จัดทำโดย
นางสาวอนุศรา สุวรรณ
ตำแหน่ง ครู

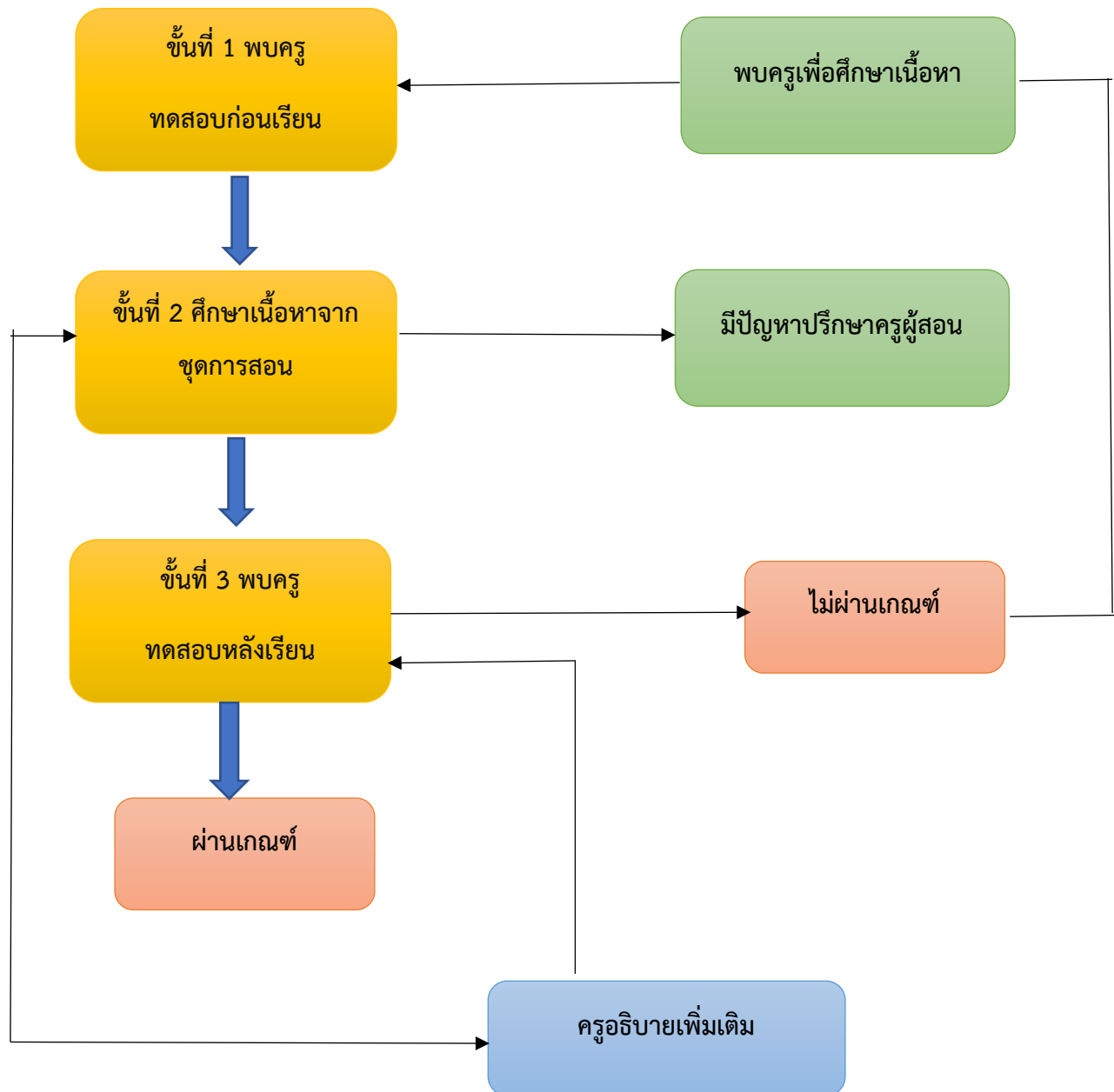
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำแนะนำในการเรียน

1. ผู้เรียนต้องศึกษาวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เนื้อหาของชุดการสอน เป้าหมายการศึกษาชุดการสอนให้เข้าใจ
2. ก่อนการเรียนในชุดการสอนและการฝึกทำกิจกรรมตามบัตรงาน ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อทดสอบตนเองว่ามีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องที่ศึกษามากน้อยเพียงใดลงในกระดาษคำตอบ
3. ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาในชุดการสอนอย่างละเอียดให้เข้าใจโดยเรียงตามลำดับเนื้อหา และไม่ควรรีบร้อนเกินไป
4. ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และฝึกทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแต่ละขั้นตอน
5. เมื่ออ่านและฝึกปฏิบัติเข้าใจแล้ว ให้ทำกิจกรรมใบงาน อ่านคำสั่งการทำกิจกรรมให้เข้าใจและตรวจทานให้เรียบร้อย
6. ผู้เรียนต้องศึกษาและทำกิจกรรมเองทุกขั้นตอนในชุดการสอน
7. ทำแบบทดสอบหลังเรียนจากชุดการสอน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจผู้เรียนอีกครั้ง
8. ข้อสำคัญ ผู้เรียนต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เปิดดูเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนรวมทั้งบัตรงานทุกกิจกรรมก่อนเด็ดขาด และห้ามลอกคำตอบเพื่อนเพราะผู้เรียนจะไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนตามชุดการสอนเล่มนี้
9. ตรวจคำตอบแบบทดสอบจากบัตรเฉลยท้ายเล่มก่อนเรียนว่าได้คะแนนเท่าไร
10. ส่งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครูทุกครั้งหลังทำการทดสอบ
11. เกณฑ์การผ่านหน่วยการเรียนรู้ผู้เรียนควรได้คะแนนหลังเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 หากผู้เรียนได้คะแนนหลังเรียนต่ำกว่าร้อยละ 60 ผู้เรียนควรกลับไปอ่านทบทวน ทำกิจกรรมใหม่ตั้งแต่ขั้นตอนแรกถึงขั้นตอนสุดท้ายอีกครั้ง
12. ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้ได้ในเวลาที่ว่าง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการวิเคราะห์รายการค้า

แผนผังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับชุดการสอน

วัตถุประสงค์ของการสร้างชุดการสอน

1. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดการสอนในการเรียนการสอน รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
2. เพื่อให้แก่นักเรียนนักศึกษามีชุดการสอนไว้ศึกษาค้นหาความรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อใช้ชุดการสอนในการสอนซ่อมเสริมนักเรียนนักศึกษาที่ขาดเรียนหรือเรียนไม่ทันเพื่อน
4. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชา การบัญชีเบื้องต้น เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
5. เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน
6. รายการค้า

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรรายวิชา

ชื่อวิชา การบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา 20200-1002

ทฤษฎี 2 ปฏิบัติ 2 หน่วยกิต 3

☒ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชา การบัญชี สาขางาน การบัญชี

จุดประสงค์รายวิชา

1. มีความเข้าใจหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ
2. มีทักษะปฏิบัติงานบัญชีเบื้องต้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป สำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ
3. มีกิจนิสัย มีระเบียบ ละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัยตรงต่อเวลาและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพบัญชี

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ
2. ปฏิบัติงานบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับความหมาย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการบัญชี ข้อสมมติทางบัญชี ความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน สมการบัญชี การวิเคราะห์รายการค้า การบันทึกรายการค้าตามหลักบัญชีที่รับรองทั่วไปของธุรกิจเจ้าของคนเดียวในสมุดรายวันทั่วไป สมุดเงินสด 2 ช่อง ผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท งบทดลอง กระจายทำการชนิด 6 ช่อง งบการเงินปรับปรุง ปิดบัญชี และสรุปวงจรบัญชี

จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้

1. จำแนกประเภทรายการที่เป็นรายการค้าและรายการที่ไม่ใช่รายการค้าได้
2. วิเคราะห์รายการค้าได้อย่างถูกต้อง

3.2 ด้านทักษะ

1. เขียนหลักการวิเคราะห์รายการค้า
2. ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่

3.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. ความรับผิดชอบ : มีความพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ความซื่อสัตย์สุจริต : ปฏิบัติงานด้วยตนเองทุกครั้ง
3. ความมีวินัย : ปฏิบัติเป็นขั้นตอนอย่างมีระเบียบแบบแผน
4. ความใฝ่เรียนรู้ : มีความตั้งใจกระตือรือร้นในการทำงานและใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม
5. มุ่งมั่นในการทำงาน : ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด

สาระการเรียนรู้

1. รายการค้า
2. การวิเคราะห์รายการค้า
3. หลักการบันทึกรายการค้าตามหลักบัญชีคู่
4. การตั้งชื่อบัญชีจากการวิเคราะห์รายการค้า

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ความรับผิดชอบ
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. ความพอเพียง

แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย x ลงหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดคือสินทรัพย์
 - ก. เงินเบิกเกินบัญชี
 - ข. เงินเดือนค้างจ่าย
 - ค. ค่าเช่าอาคาร
 - ง. ลูกหนี้การค้า
2. ข้อใดคือสินทรัพย์หมุนเวียน
 - ก. เครื่องใช้สำนักงาน
 - ข. อาคารและอุปกรณ์
 - ค. สิทธิบัตร
 - ง. ลูกหนี้การค้า
3. ข้อใดไม่ใช่หนี้สินหมุนเวียน
 - ก. เจ้าหนี้การค้า
 - ข. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
 - ค. เงินกู้ระยะยาว
 - ง. ตัวเงินจ่าย
4. นายเพชร มีเงินสด 100,000 บาท เงินฝากธนาคาร 50,000 บาท อาคารที่ดินและอุปกรณ์ 600,000 บาท เงินกู้ยืมธนาคาร 220,000 บาท อยากทราบว่านายเพชรมีสินทรัพย์ทั้งหมดจำนวนเท่าใด
 - ก. 530,000 บาท
 - ข. 750,000 บาท
 - ค. 150,000 บาท
 - ง. 600,000 บาท

5. จาก ข้อ 4 นายเพชรมีหนี้สินทั้งสิ้น จำนวนเท่าใด
 - ก. 50,000 บาท
 - ข. 150,000 บาท
 - ค. 220,000 บาท
 - ง. 530,000 บาท
6. จากข้อ 4 นายเพชรมีส่วนของเจ้าของทั้งสิ้นจำนวนเท่าใด
 - ก. 750,000 บาท
 - ข. 530,000 บาท
 - ค. 220,000 บาท
 - ง. 150,000 บาท
7. ข้อใดหมายถึงส่วนของเจ้าของ
 - ก. สินทรัพย์ + หนี้สิน
 - ข. สินทรัพย์ - หนี้สิน
 - ค. หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ
 - ง. สินทรัพย์+ ส่วนของเจ้าของ

โจทย์ประกอบใช้ตอบคำถามข้อ 8-9

ต่อไปนี้เป็นสินทรัพย์ของนายเคน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา มีดังนี้

เงินสด	150,000 บาท
เงินฝากธนาคาร	120,000 บาท
รถยนต์	400,000 บาท
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์	500,000 บาท
เจ้าหนี้การค้า	110,000 บาท
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	50,000 บาท
เงินกู้ยืม(5ปี)	200,000 บาท

8. อยากทราบว่านายเคนมีสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวนเท่าใด
- ก. 120,000 บาท
- ข. 150,000 บาท

ค. 270,000 บาท

ง. 900,000 บาท

9. อยากทราบว่านายเคนมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวนเท่าใด

ก. 900,000 บาท

ข. 500,000 บาท

ค. 400,000 บาท

ง. 270,000 บาท

10. ส่วนของเจ้าของนายเคนมีจำนวนเท่าใด

ก. 810,000 บาท

ข. 840,000 บาท

ค. 360,000 บาท

ง. 860,000 บาท

11. ข้อใดไม่ใช่รายการค้า

ก. จ่ายชำระหนี้ให้ร้านค้า

ข. ลูกค้าซื้อสินค้าเป็นเงินสด

ค. ลูกค้ามาสอบถามราคาสินค้า

ง. ส่งใบแจ้งหนี้ให้กับลูกหนี้

12. ข้อใดเป็นรายการค้าภายใน

ก. การถอนเงินสดไปใช้ส่วนตัว

ข. ขายสินค้าเป็นเงินสด

ค. การซื้อสินทรัพย์ต่างๆเป็นเงินสด

ง. การกู้ยืมเงิน

13. ข้อใดไม่ใช่หลักในการวิเคราะห์รายการค้า

ก. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของลด

ข. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม

ค. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม

ง. สินทรัพย์เพิ่ม สินทรัพย์ลด

14. รายการค้าในข้อใดมีผลทำให้สินทรัพย์อย่างหนึ่งเพิ่ม สินทรัพย์อย่างหนึ่งลด
- ก. รับค่าบริการเสริมสวยจากลูกค้า
 - ข. จ่ายชำระหนี้
 - ค. รับชำระหนี้
 - ง. ซื้ออุปกรณ์เป็นเงินสด
15. คุณกบ ซื้อรถยนต์เป็นเงินสดมาใช้ในกิจการ จะวิเคราะห์รายการค้าได้ตามข้อใด
- ก. สินทรัพย์ลด หนี้สินลด
 - ข. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม
 - ค. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม
 - ง. หนี้สินเพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม
16. ข้อใดไม่สามารถนำไปบันทึกบัญชีเพื่อวิเคราะห์รายการค้าได้
- ก. ว่านซื้อคอมพิวเตอร์เป็นเงินสดใช้ในกิจการ
 - ข. แวนจ่ายชำระหนี้ทั้งหมด
 - ค. แหวนกู้เงินจากธนาคารมาลงทุน
 - ง. หวานทำการสาธิตการทำขนมเพื่อขาย
17. กู้เงินจากธนาคาร จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
- ก. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม
 - ข. สินทรัพย์ลด ส่วนของเจ้าของลด
 - ค. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม
 - ง. สินทรัพย์ลด หนี้สินลด
18. ส่งบิลแจ้งหนี้ให้ลูกค้า สามารถวิเคราะห์รายการค้าตามข้อใด
- ก. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม
 - ข. สินทรัพย์ลด ส่วนของเจ้าของลด
 - ค. สินทรัพย์เพิ่ม สินทรัพย์ลด
 - ง. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินลด
19. จ่ายค่าน้ำค่าไฟ สามารถวิเคราะห์รายการค้าตามข้อใด
- ก. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม
 - ข. สินทรัพย์ลด ส่วนของเจ้าของลด

ค. สินทรัพย์เพิ่ม สินทรัพย์ลด

ง. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินลด

20. นำเงินสดมาลงทุนในกิจการ วิเคราะห์รายการค้าได้ตามข้อใด

ก. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม

ข. สินทรัพย์ลด ส่วนของเจ้าของลด

ค. สินทรัพย์เพิ่ม สินทรัพย์ลด

จ. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินลด

เรื่องที่ 1 รายการค้าและการวิเคราะห์รายการค้า

ในกระบวนการจัดทำบัญชี สิ่งสำคัญที่จะต้องเรียนรู้ก่อนที่จะทำการบันทึกบัญชี คือ การวิเคราะห์รายการค้าต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะได้บันทึกบัญชีของรายการค้าแต่ละประเภทได้ถูกต้องตามหลักการบันทึกบัญชีต่อไป

1.1 รายการค้า

รายการค้า (Business Transaction) หมายถึง รายการที่ก่อให้เกิดการ**แลกเปลี่ยน** หรือ **การโอนเงิน หรือสิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงิน** ระหว่างกิจการกับบุคคลอื่น รายการค้าจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของธุรกิจ เช่น กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด และตามประเภทธุรกิจ เช่น ธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า หรือธุรกิจผลิตสินค้า เป็นต้น

รายการค้า เป็นรายการที่กิจการนำมาบันทึกบัญชีเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำงบการเงินต่างๆ ซึ่งทางบัญชีเรียกว่า รายการทางบัญชี เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการโอนหรือการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยของบัญชีหรือบุคคลที่มีผลต่อสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง และจะทำให้ยอดทั้งสองในสมการบัญชีนั้นมีความสมดุลกันทั้งสองด้าน

ประเภทของรายการค้า รายการค้าจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ รายการค้าภายนอก กับ รายการค้าภายใน ดังนี้

1.1 รายการค้าภายนอก เป็นรายการแลกเปลี่ยนระหว่างร้านค้าหนึ่งกับอีกร้านค้าหนึ่ง เช่น

- การซื้อสินทรัพย์ต่างๆเป็นเงินสดและเงินเชื่อ
- การซื้อสินค้าเป็นเงินสดและเงินเชื่อ
- การขายสินค้าเป็นเงินสดและเงินเชื่อ

- การรับชำระหนี้จากลูกหนี้
- การจ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้
- การกู้ยืมเงิน
- การจ่ายชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ย
- การจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ
- การรับรายได้ต่างๆ

1.2 รายการค้าภายใน เป็นรายการค้าที่เกิดขึ้นภายในกิจการ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ หรือทุน ดังนี้

- การนำเงินสดหรือสินทรัพย์อย่างอื่นมาลงทุน
- การถอนเงินสดหรือสินทรัพย์ไปใช้ส่วนตัว

รายการที่ไม่ใช่รายการค้า (Non-Business Transaction)

หมายถึง รายการดำเนินงานในธุรกิจที่ไม่ก่อให้เกิดการโอนเงินหรือสิ่งของที่มีค่าเป็นตัวเงิน เช่น การจัดร้านค้าให้สวยงามเพื่อดึงดูดใจลูกค้า การเชิญชวนลูกค้าไปชมสินค้า การต้อนรับลูกค้า เป็นต้น รายการเหล่านี้ถือว่าเป็นรายการที่ไม่ใช่รายการค้า เพราะไม่ก่อให้เกิดการโอนเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าเป็นตัวเงิน ดังนั้นจึงไม่ต้องนำมาบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีของกิจการ

บัตรงานที่ 1

เรื่อง รายการค้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย / ลงในหน้าช่องที่เป็นรายการค้า และ เครื่องหมาย X หน้าช่องที่ไม่ใช่รายการค้า

-1. ซื้ออุปกรณ์สำนักงานเป็นเงินสด
-2. รับรายได้ค่าบริการเสริมสวย
-3. กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน
-4. จ่ายค่าเช่าอาคารสำนักงาน
-5. ให้บริการซ่อมรถยนต์แต่ยังไม่ได้รับเงินจากลูกค้า
-6. ลูกค้าสอบถามราคาสินค้า
-7. ซื้อสินค้า แต่ยังไม่ได้จ่ายเงินให้กับคนขาย
-8. สวัสดิการใช้จ่ายงานสินค้า
-9. นำที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์มาลงทุนในกิจการ
-10. จ่ายชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้
-11. รับเช็คค่าขายสินค้า
-12. ถอนเงินสดจากกิจการไปใช้ส่วนตัว
-13. การต้อนรับลูกค้า
-14. นำเงินสดไปฝากธนาคาร
-15. เชื้อชวนลูกค้าชมสินค้า

1.2 หมวดบัญชี

ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์รายการค่านั้น จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของหมวดบัญชี 5 หมวด ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ก่อน ว่าเป็นอะไร จึงจะวิเคราะห์รายการค้าได้อย่างถูกต้อง (Business transaction analysis)

หมวดบัญชี

หมวดบัญชี หมายถึง การจัดหมวดหมู่บัญชีโดยแยกประเภทออกเป็น 5 หมวดบัญชี ดังนี้

หมวดที่ 1 สินทรัพย์

หมวดที่ 2 หนี้สิน

หมวดที่ 3 ส่วนของเจ้าของหรือทุน

หมวดที่ 4 รายได้

หมวดที่ 5 ค่าใช้จ่าย

หมวดที่ 1 สินทรัพย์ (Assets) หมายถึง ทรัพยากรของกิจการที่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจซึ่งอยู่ในความควบคุมของกิจการ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้การค้า รถยนต์ อาคาร ที่ดิน ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เป็นต้น สินทรัพย์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ดังนี้

1. **สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Asset)** หมายถึง สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง สามารถที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือขาย หรือใช้หมดไปภายในระยะเวลา 1 ปี หรือน้อยกว่า 1 ปี ซึ่งเป็นไปตามการดำเนินธุรกิจขององค์กร เช่น เงินสด หรือสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้โดยเร็ว เช่น เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่นๆ สินค้าคงเหลือ เป็นต้น

2. **สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-Current Asset)** หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยเร็ว หรือเป็นสินทรัพย์ที่กิจการมีไว้ใช้งานและมีอายุการใช้งานยาวนานเกินกว่า 1 ปี เช่น เงินลงทุนระยะยาว ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ นอกจากนี้ยังอาจมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ไม่มีตัวตน เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สัมปทาน เป็นต้น และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ

ตัวอย่างที่ 1

เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2564 นางสาวแสนสวย ได้สำรวจตนเองพบว่ามียุทธทรัพย์ส่วนตัว ดังนี้			
เงินสด	100,000	บาท	
เงินฝากธนาคาร	700,000	บาท	
รถยนต์	1,200,000	บาท	
รวมทั้งสิ้น	2,000,000	บาท	

หมายเหตุ

1. ทรัพย์สินดังกล่าวในทางบัญชีเรียกว่า **สินทรัพย์ (Assets)**
2. จะเห็นได้ว่านางสาวแสนสวยมีสินทรัพย์ส่วนตัวทั้งสิ้น **2,000,000 บาท**

ตัวอย่างที่ 2

ต่อไปนี้เป็นรายการสินทรัพย์ของร้านสไลด์บริการ ซึ่งมีนายสไลด์เป็นเจ้าของ			
เงินสด	20,000	บาท	
ลูกหนี้การค้า	10,000	บาท	
อุปกรณ์สำนักงาน	200,000	บาท	
รถยนต์	500,000	บาท	
รวมทั้งสิ้น	730,000	บาท	

ร้านสไลด์บริการมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 730,000 บาท ซึ่งเป็นสินทรัพย์ส่วนตัว

บัตรงานที่ 2 เรื่อง สินทรัพย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดประเภทสินทรัพย์ที่กำหนดให้ต่อไปนี้ว่าเป็นสินทรัพย์ชนิดใดลงในตาราง

รายการ	
เงินฝากธนาคาร	
ที่ดิน	
วัสดุสำนักงาน	
อาคาร	
ลิขสิทธิ์	
เงินลงทุนระยะยาว	
ลูกหนี้การค้า	
เงินสด	
สินค้าคงเหลือ	
เครื่องตกแต่ง	
รถยนต์	
เครื่องมือการค้า	
ค่าความนิยม	
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	
สิทธิบัตร	

หมวดที่ 2 หนี้สิน (Liability) หมายถึง ภาระผูกพันปัจจุบันของกิจการที่ต้องจ่ายชำระคืนแก่บุคคลภายนอกในอนาคต ภาระผูกพันดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ(สินทรัพย์) เช่น เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ เงินเบิกเกินบัญชี เจ้าหนี้จำนอง เป็นต้น หนี้สินแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ หนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินไม่หมุนเวียน

1. **หนี้สินหมุนเวียน (Current Liability)** หมายถึง หนี้สินที่ถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือน นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน และกิจการคาดว่าจะชำระหนี้สินนั้นคืนภายในรอบระยะเวลาดำเนินงานปกติ มีลักษณะดังนี้

- หนี้สินที่มีระยะเวลาการชำระคืนภายใน 12 เดือน หรือภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ
- ชำระคืนด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน หรือ
- การก่อหนี้สินระยะสั้นอื่นแทน

ตัวอย่างหนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ตัวเงินจ่าย ภาษีเงินได้ค้างจ่าย และหนี้สินหมุนเวียนอื่น เช่น ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า เป็นต้น

2. **หนี้สินไม่หมุนเวียน (Non-Current Liability)** หมายถึง หนี้สินที่มีระยะเวลาการชำระเงินนานกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ หนี้สินไม่หมุนเวียนอาจเกิดจากการกู้ยืมเงินมาใช้ในการกิจการเพื่อซื้อสินทรัพย์ที่มีราคาสูง ตัวอย่างหนี้สินไม่หมุนเวียน ได้แก่ เงินกู้ระยะยาว ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

ตัวอย่างที่ 3

นางสาวกอหญาเปิดร้านเสริมสวย ได้ซื้ออุปกรณ์ 250,000 บาท เป็นเงินเชื่อจากร้านบิวตี้ ดังนั้นนางสาวกอหญาจึงต้องชำระเงินให้ร้านบิวตี้ในภายหน้า ซึ่งเป็นเจ้าหนี้นางสาวกอหญา ดังนี้

เจ้าหนี้-ร้านบิวตี้ 250,000 บาท

บัตรงานที่ 3 **เรื่อง หนี้สิน**

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดประเภทหนี้สินที่กำหนดให้ต่อไปนี้เป็นหนี้สินชนิดใดลงในตารางที่กำหนดให้

รายการ	
เงินเบิกเกินบัญชี	
เจ้าหนี้การค้า	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	
รายได้รับล่วงหน้า	
เงินกู้ยืมระยะสั้น	
เงินกู้ยืมระยะยาว	
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	
ตัวเงินจ่าย	
เงินมัดจำหรือเงินประกัน	
เงินปันผลค้างจ่าย	
หุ้นกู้และพันธบัตร	
เจ้าหนี้จำนอง	

หมวดที่ 3 ส่วนของเจ้าของหรือทุน (Owner'Equity) หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว กรรมสิทธิ์ที่เจ้าของกิจการมีในสินทรัพย์ เรียกว่า **สินทรัพย์สุทธิ** (สินทรัพย์- หนี้สิน)

ลักษณะส่วนของเจ้าของแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ส่วนของเจ้าของกิจการเจ้าของคนเดียว
2. ส่วนของเจ้าของกิจการห้างหุ้นส่วน
3. ส่วนของเจ้าของกิจการบริษัทจำกัด

แต่ในบทเรียนนี้จะกล่าวถึงเฉพาะส่วนของเจ้าของกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการเท่านั้น สามารถแสดงได้ดังนี้

ส่วนของเจ้าของ = จำนวนเงินที่เจ้าของนำมาลงทุน + ผลกำไร-ถอนใช้ส่วนตัว(เงินถอน)-ผลขาดทุน(ถ้ามี)

ตัวอย่างที่ 4

ต่อไปนี้เป็นสินทรัพย์ส่วนตัวของนายตะวัน ดังนี้

เงินสด	100,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	100,000	บาท
อาคาร	300,000	บาท
รถยนต์	300,000	บาท
รวมทั้งสิ้น	800,000	บาท

นายตะวันมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 800,000 บาท แสดงว่าเขามีสิทธิในสินทรัพย์ 800,000 บาท (สินทรัพย์สุทธิ) หรือส่วนของเจ้าของเท่ากับ 800,000 บาท

สรุป สินทรัพย์ 800,000 = ส่วนของเจ้าของ
800,000 บาท

หมวดที่ 4 รายได้ (Revenues) หมายถึง ผลตอบแทนที่กิจการได้รับจากการขายสินค้าหรือบริการตามปกติของกิจการ รวมทั้งผลตอบแทนอื่นๆที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ รายได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. **รายได้จากการขาย (Sales)** หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้าหรือบริการอันเป็นรายได้จากการดำเนินงานตามปกติ เช่น กิจการซื้อขายสินค้า รายได้ของกิจการคือ รายได้จากการขายสินค้า ส่วนกิจการให้บริการ เช่น ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า รายได้ของกิจการ คือ รายได้ค่าซ่อมแซม หรือ กิจการโรงแรม รายได้ของกิจการคือ รายได้ค่าบริการ เป็นต้น
2. **รายได้อื่น (Other incomes)** หมายถึง รายได้ที่มีได้เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของกิจการ ซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่ใช่รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการนั่นเอง เช่น รายได้ค่าดอกเบี้ยย กำไรจากการขายสินทรัพย์ กำไรจากการขายเงินลงทุน เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 5

นางสาวเดือนให้บริการเสริมสวยแก่ลูกค้า 5,000 บาท ลูกค้ายังไม่ได้ให้เงิน รายได้ค่าบริการเสริมสวยนางสาวเดือน เกิดขึ้นแล้วจำนวน 5,000 บาทถึงแม้ว่านางสาวเดือนจะยังไม่ได้รับเงินจากลูกค้าก็ตาม

รายได้ค่าบริการ 5,000 บาท

หมวดที่ 5 ค่าใช้จ่าย (Expenses) หมายถึง ต้นทุนส่วนที่หักออกจากรายได้ในรอบระยะเวลาการดำเนินงานหนึ่ง สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ต้นทุนขาย (Cost of sales) หมายถึง ต้นทุนของสินค้าที่ขายหรือบริการที่ให้ กล่าวคือในกิจการซื้อเพื่อขาย ต้นทุนของสินค้าที่ขายจะรวมราคาซื้อและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สินค้าอยู่ในสภาพพร้อมที่จะขาย ส่วนในกิจการผลิตเพื่อขายต้นทุนของสินค้าที่ขายคือ ต้นทุนการผลิตของสินค้านั้น ซึ่งประกอบด้วย ค่าวัตถุดิบ ค่าแรงงานและค่าสหุ้ยการผลิต
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเองมาจากการขายสินค้าหรือบริการ และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการบริหารกิจการอันเป็นส่วนรวมของการดำเนินงาน
3. ค่าใช้จ่ายอื่น (Other expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากที่จัดเข้าเป็นต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ เป็นต้น

***** ค่าใช้จ่ายสำหรับธุรกิจขายสินค้า จะประกอบด้วย ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายอื่น สำหรับธุรกิจบริการค่าใช้จ่ายจะประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายอื่นเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 6

นางฟ้าใส จ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของกิจการ ซึ่งเป็นค่าเช่าอาคารสำนักงาน 7,000 บาท

ค่าเช่าอาคาร 7,000 บาท

บัตรงานที่ 4 เรื่อง หมวดบัญชี

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดประเภทรายการบัญชีที่กำหนดให้ต่อไปนี้ว่าเป็นบัญชีหมวดใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหมวดบัญชีที่กำหนดให้

รายการ	หมวด 1 สินทรัพย์	หมวด 2 หนี้สิน	หมวด 3 ส่วน ของเจ้าของ หรือทุน	หมวด 4 รายได้	หมวด 5 ค่าใช้จ่าย
ลูกหนี้การค้า					
เจ้าหนี้การค้า					
รายได้ค่าเสริมสวย					
ค่าสาธารณูปโภค					
ทุนนายดาว					
วัสดุสำนักงาน					
รถยนต์					
ถอนใช้ส่วนตัว					
รายได้รับล่วงหน้า					
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า					
เงินสด					
เครื่องใช้สำนักงาน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร					
เงินฝากธนาคาร					
เงินกู้					
สินค้าคงเหลือ					
เงินเดือนพนักงาน					

1.3 หลักการวิเคราะห์รายการค้า

การวิเคราะห์รายการค้า (Business transaction analysis) คือ การวิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจในแต่ละวัน ว่ามีผลกระทบต่อสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย อย่างไร และผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นจะแสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการได้

ซึ่งการวิเคราะห์รายการค้านั้น เป็นจุดเริ่มต้นของวงจรบัญชี เป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำบัญชี ซึ่งสำคัญมาก เพราะหากวิเคราะห์รายการค้าผิดพลาด ก็จะทำให้ขั้นตอนต่อไปผิดไปด้วย เช่น การบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป การผ่านบัญชีไปสมุดบัญชีแยกประเภท ตลอดจนการจัดทำงบการเงินก็จะผิดไปด้วย หากมีความผิดพลาดแล้วจะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชื่อนั้นตัดสินใจผิดพลาดด้วย ดังนั้น แม้ว่าการวิเคราะห์รายการค้าจะเป็นเพียงขั้นเริ่มต้นของการทำบัญชี แต่ก็ควรให้ความสนใจและทำความเข้าใจให้ถูกต้อง โดยก่อนที่จะวิเคราะห์รายการค้านั้น จะต้องรู้เรื่องหลักในการวิเคราะห์รายการค้าโดยทั่วไป ซึ่งมีดังนี้

1. วิเคราะห์รายการค้าที่เกิดขึ้นว่าทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของกิจการเปลี่ยนแปลง โดยการเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างไรบ้าง
2. รายการค้าที่เกิดขึ้นเมื่อวิเคราะห์แล้ว การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของนั้น จะต้องทำให้สมการบัญชีเป็นจริงเสมอ กล่าวคือเมื่อวิเคราะห์รายการค้าแล้ว สินทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงจะต้องเท่ากับหนี้สินที่เปลี่ยนแปลงบวกด้วยส่วนของเจ้าของที่เปลี่ยนแปลงเสมอ

สมการบัญชี (Accounting Equation) ก็คือ สมการที่ว่าด้วยความเท่ากันของหลักการบัญชีที่ว่า

สินทรัพย์	=	หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ (ทุน)
Assets	=	Liabilities + Owner's Equity (Proprietorship)
A	=	L + OE (P)

ในการดำเนินธุรกิจย่อมมีรายการค้าและเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นตลอดเวลา รายการค้าที่เกิดขึ้นจะมีผลทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของเปลี่ยนแปลงไปในทางเพิ่มขึ้นหรือลดลง เมื่อวิเคราะห์รายการค้าได้ถูกต้องแล้ว จึงนำไปบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไปเป็นลำดับต่อไป

หลักในการวิเคราะห์รายการค้า

1. สินทรัพย์เพิ่ม (+)	ส่วนของเจ้าของเพิ่ม (+)
2. สินทรัพย์เพิ่ม (+)	หนี้สินเพิ่ม (+)
3. สินทรัพย์ลด (-)	หนี้สินลด (-)
4. สินทรัพย์อย่างหนึ่งเพิ่ม (+)	สินทรัพย์อีกอย่างหนึ่งลด (-)
5. สินทรัพย์ลด (-)	ส่วนของเจ้าของลด (-)

ตัวอย่างหลักการวิเคราะห์รายการค้า มีดังนี้

- สินทรัพย์เพิ่ม (+) ส่วนของเจ้าของเพิ่ม (+)
 - การนำเงินสดมาลงทุน
 - การนำสินทรัพย์มาลงทุน
 - รับรายได้ค่าบริการ
 - ให้บริการลูกค้าแต่ยังไม่ได้รับเงิน
- สินทรัพย์เพิ่ม (+) หนี้สินเพิ่ม (+)
 - กู้เงินจากสถาบันการเงินหรือเจ้าหนี้อื่นๆ
 - ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ
 - ซื้อสินทรัพย์เป็นเงินเชื่อ
- สินทรัพย์ลด (-) หนี้สินลด (-)
 - จ่ายชำระหนี้เงินกู้
 - จ่ายชำระหนี้เจ้าหนี้
- สินทรัพย์อย่างหนึ่งเพิ่ม (+) สินทรัพย์อีกอย่างหนึ่งลด (-)
 - ซื้อสินทรัพย์เป็นเงินสด
 - รับชำระหนี้จากลูกหนี้
- สินทรัพย์ลด (-) ส่วนของเจ้าของลด (-)
 - จ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ

บัตรงานที่ 5 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงเขียนหลักในการวิเคราะห์รายการค้าพร้อมทั้งเขียนตัวอย่างประกอบลงในตารางที่กำหนดให้

หลักในการวิเคราะห์รายการค้า	ตัวอย่างรายการค้า
1.สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม	
2.สินทรัพย์ลด ส่วนของเจ้าของลด	
3.สินทรัพย์อย่างหนึ่งเพิ่ม สินทรัพย์อย่างหนึ่งลด	
4.สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม	
5.สินทรัพย์ลด หนี้สินลด	

1.4 ผลกระทบของรายการค้าต่อ สมการบัญชีและงบแสดงฐานะการเงิน

เมื่อมีรายการค้าเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกิจการ ย่อมมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสมการบัญชีหมวดใดหมวดหนึ่ง ไม่ว่ารายการค้าที่เกิดขึ้นจะเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบใดก็ตาม ย่อมมีผลกระทบทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นหรือลดลงเสมอ สำหรับหมวดบัญชีรายได้ และหมวดบัญชีค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์รายการค้านั้น จะมีผลกระทบกับส่วนของเจ้าของ เพราะผลต่างระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายก็คือผลกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธินั่นเอง ซึ่งผลกำไรสุทธิจะทำให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น และผลขาดทุนสุทธิจะทำให้ส่วนของเจ้าของลดลง ดังนั้น กิจการที่มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นให้ถือว่าทำให้ส่วนของเจ้าของกิจการลดลง

การวิเคราะห์รายการค้าแต่ละรายการจะมีผลกระทบต่อหมวดบัญชีทั้ง 5 หมวด คือ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งหมวดบัญชีรายได้และหมวดบัญชีค่าใช้จ่ายจะกระทบต่อบัญชีส่วนของเจ้าของ ดังนี้

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

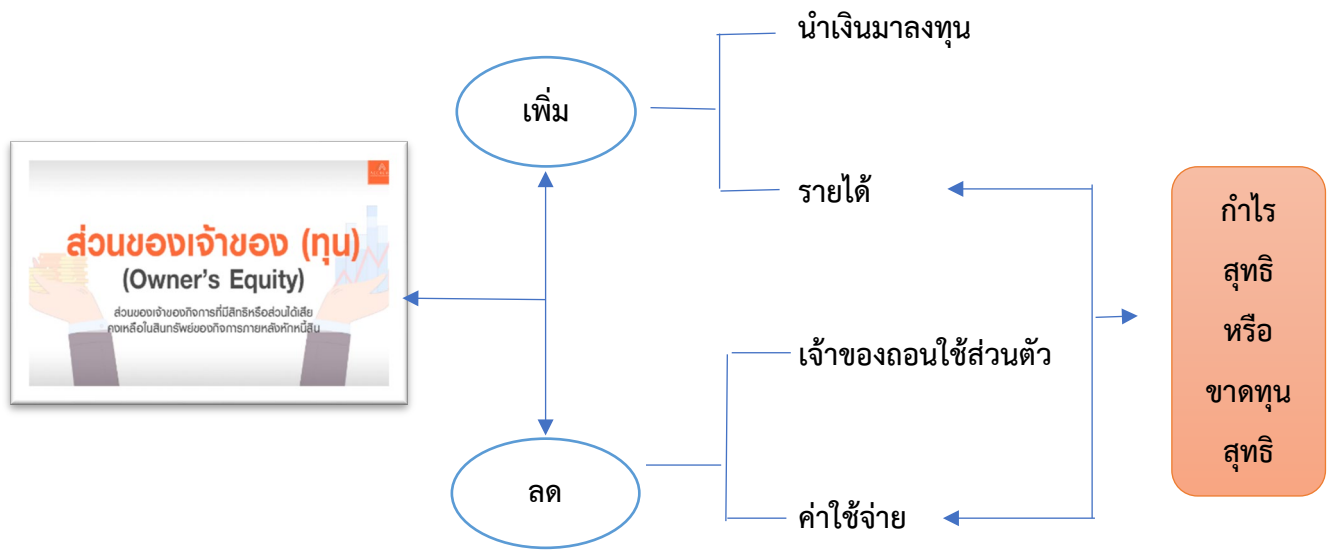

- ☺ ถ้ากิจการมี**รายได้**เกิดขึ้น จะมีผลทำให้ส่วนของเจ้าของ**เพิ่มขึ้น**ในบัญชีกำไรสุทธิ
- ☺ ถ้ากิจการมี**ค่าใช้จ่าย**เพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้ส่วนของเจ้าของ**ลดลง**ในบัญชีกำไรสุทธิ

จากภาพด้านบน จะเห็นได้ว่า ผลกระทบของรายการค้าต่อส่วนของเจ้าของ สามารถสรุปได้ 2 ประเด็นคือ

1. ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นเนื่องจากเจ้าของกิจการนำเงินมาลงทุนและกิจการมีรายได้เกิดขึ้น
2. ส่วนของเจ้าของลดลงเนื่องจากเจ้าของกิจการมีการถอนเงินไปใช้ส่วนตัว และกิจการมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น

ซึ่งผลต่างระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายคือ กำไรหรือขาดทุนสุทธิ ถ้าเป็นกำไรสุทธิส่วนของเจ้าของจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย แต่ถ้าเป็นผลขาดทุนสุทธิ ส่วนของเจ้าของจะลดลงเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ดังแผนภาพด้านล่าง

การวิเคราะห์รายการค้าและผลกระทบต่อสมการบัญชี มีหลายกรณี ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

วันที่ 1 มกราคม 2564 นายโกลม นำเงินมาลงทุน 40,000 บาท เพื่อเปิดร้านบริการซ่อมรถยนต์

1. สินทรัพย์เพิ่ม (+)

ส่วนของผู้เจ้าของเพิ่ม (+)

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์ประเภทเงินสดเพิ่มขึ้นจากการนำเงินมาลงทุน 40,000 บาท
- ส่วนของผู้เจ้าของ คือ ทุน นายโกลม เพิ่มขึ้นจากการนำเงินมาลงทุน 40,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์	=	หนี้สิน	+	ส่วนของผู้เจ้าของ
เงินสด + 40,000				ทุน-นายโกลม +40,000

งบแสดงฐานะการเงิน

ร้านโกมลบริการ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		ส่วนของผู้ถือหุ้น	
เงินสด	40,000	ทุน-นายโกมล	40,000
	<u>40,000</u>		<u>40,000</u>

ตัวอย่างที่ 2

วันที่ 5 มกราคม 2564 ร้านโกมลบริการกู้เงินจากธนาคารมาจำนวน 50,000 บาท

2. สินทรัพย์เพิ่ม (+)

หนี้สินเพิ่ม (+)

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์ประเภทเงินสดเพิ่มขึ้นจากการกู้เงินธนาคาร 50,000 บาท
- หนี้สินประเภทกู้ยืมจากธนาคารเพิ่มขึ้น 50,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\begin{array}{ccccccc}
 \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} & + & \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \\
 \text{เงินสด} + 50,000 & & \text{เงินกู้} + 50,000 & &
 \end{array}$$

งบแสดงฐานะการเงิน

ร้านโกมลบริการ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด (+50,000)	90,000	เงินกู้	50,000
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	
		ทุน-นายโกมล	40,000
	90,000		90,000

ตัวอย่างที่ 3

ร้านโกมลบริการ จ่ายชำระหนี้เงินกู้ จำนวน 20,000 บาท

3. สินทรัพย์ลด (-)

หนี้สินลด (-)

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์ประเภทเงินสดลดลงจากการนำไปจ่ายหนี้เงินกู้ 20,000 บาท
- หนี้สินประเภทกู้ยืมจากธนาคารลดลง 20,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\begin{array}{ccccccc}
 \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} & + & \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \\
 \text{เงินสด - 20,000} & & \text{เงินกู้ -20,000} & &
 \end{array}$$

งบแสดงฐานะการเงิน

ร้านโกมลบริการ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด (-20,000)	<u>70,000</u>	เงินกู้ (-20,000)	30,000
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	
		ทุน-นายโกมล	40,000
	<u>70,000</u>		<u>70,000</u>

ตัวอย่างที่ 4

วันที่ 10 มกราคม 2564 ร้านโกมลบริการ ซื้ออุปกรณ์ในการซ่อมรถยนต์ 70,000 บาท

4. สินทรัพย์อย่างหนึ่งเพิ่ม (+) สินทรัพย์อีกอย่างหนึ่งลด (-)

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์ซ่อมรถยนต์เพิ่มขึ้นจากการซื้อมา 10,000 บาท
- สินทรัพย์ประเภทเงินสดลดลงจากการไปซื้ออุปกรณ์ซ่อมรถยนต์ 10,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\begin{array}{rclcl}
 \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} & + & \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \\
 \text{อุปกรณ์ซ่อมรถยนต์ +10,000} & & & & \\
 \text{เงินสด -10,000} & & & &
 \end{array}$$

งบแสดงฐานะการเงิน

ร้านโกมลบริการ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด (-10,000)	60,000	เงินกู้ (-20,000)	30,000
อุปกรณ์ซ่อมรถยนต์	10,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
		ทุน-นายโกมล	40,000
	<u>70,000</u>		<u>70,000</u>

ตัวอย่างที่ 5

วันที่ 20 มกราคม 2564 ร้านโกมลบริการจ่ายค่าเช่าร้านจำนวน 5,000 บาท

5. สินทรัพย์ลด (-)

ส่วนของผู้ถือหุ้นลด (-)

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์ประเภทเงินสดลดลงจากการจ่ายค่าเช่าร้าน 5,000 บาท
- ส่วนของผู้ถือหุ้นประเภททุนนายโกมลลดลงเนื่องจากจ่ายค่าเช่าร้าน 5,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\begin{array}{rclcl}
 \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} & + & \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \\
 \text{เงินสด -5,000} & & & & \text{ค่าเช่าร้าน -5,000}
 \end{array}$$

งบแสดงฐานะการเงิน

ร้านโกมลบริการ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด (-5,000)	55,000	เงินกู้ (-20,000)	30,000
อุปกรณ์ซ่อมรถยนต์	10,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
		ทุน-นายโกมล(-5,000)	35,000
	65,000		65,000

บัตรงานที่ 6 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงวิเคราะห์รายการค้าของร้านนางสาวแสนดีประจำเดือนมกราคม 2564 โดยใช้เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้

วตป.	รายการค้า	สินทรัพย์		หนี้สิน		ส่วนของเจ้าของ	
		เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
1	นางสาวแสนดีนำเงินสดมาลงทุน						
2	นำเงินสดไปฝากธนาคาร						
3	จ่ายค่าน้ำค่าไฟ						
4	ซื้ออุปกรณ์เสริมสวยเป็นเงินสด						
5	ซื้ออุปกรณ์เสริมสวยเป็นเงินเชื่อ						
6	ได้รับเงินค่าบริการเสริมสวย						
7	ให้บริการเสริมสวยแก่ลูกค้า แต่ยังไม่ได้รับเงิน						
8	จ่ายชำระหนี้ค่าอุปกรณ์เสริมสวยวันที่ 5						
9	รับชำระหนี้จากลูกค้าเมื่อวันที่ 7						
10	กู้เงินจากธนาคารเพื่อมาใช้จ่ายในร้าน						
11	นางสาวแสนดีเบิกเงินกิจการไปใช้ส่วนตัว						
12	จ่ายเงินเดือนลูกจ้างในร้าน						

บัตรงานที่ 7

เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงวิเคราะห์รายการค้าของร้านขายบริการดังตัวอย่างในตาราง

ที่	รายการค้า	การวิเคราะห์รายการค้า	
1	นายชายนำเงินมาลงทุนในร้าน	สินทรัพย์เพิ่ม +	ส่วนของผู้เจ้าของเพิ่ม +
2	กู้เงินจากธนาคารมาลงทุนในร้าน		
3	ซื้ออุปกรณ์เป็นเงินสด		
4	รับรายได้ค่าบริการ		
5	ลูกค้ารายหนึ่งค้างชำระค่าบริการ		
6	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้าที่ค้างชำระ		
7	ซื้อวัสดุเป็นเงินสด		
8	จ่ายชำระหนี้รายการที่ 3		
9	จ่ายค่าเช่าร้าน		
10	จ่ายเงินเดือนพนักงานในร้าน		

บัตรงานที่ 8 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงวิเคราะห์การเพิ่มหรือลดของรายการค้าต่อสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ลงในตารางตามตัวอย่าง

ที่	รายการค้า	สินทรัพย์	หนี้สิน	ส่วนของผู้เจ้าของ
1	นำเงินสดมาลงทุนในกิจการ 200,000 บาท	+200,000		+200,000
2	กู้เงินจากธนาคาร 20,000 บาท			
3	ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อ 10,000 บาท			
4	รับรายได้ค่าบริการ 5,000 บาท			
5	จ่ายค่าพาหนะ 2,000 บาท			
6	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้า 4,500 บาท			
7	ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินสด 2,000 บาท			
8	จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ 4,000 บาท			
9	จ่ายค่าเบี้ยประกันภัย 6,000 บาท			
10	ถอนเงินสดไปใช้ส่วนตัว 5,000 บาท			

บัตรงานที่ 9

เรื่อง ผลกระทบของรายการค้าต่อสมการบัญชีและงบแสดงฐานะการเงิน

คำชี้แจง จากโจทย์ที่กำหนดให้ จงวิเคราะห์รายการค้า วิเคราะห์ผลกระทบต่อสมการบัญชี และวิเคราะห์ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

- ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านปิ่นทองบริการ ในเดือนมกราคม 2564
- ม.ค.
- 1 นางปิ่นทองนำเงินสดมาลงทุนในร้านจำนวน 120,000 บาท
 - 2 จ่ายเงินซื้ออุปกรณ์เสริมสวย 80,000 บาท
 - 3 ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อจากร้านนก 5,000 บาท
 - 5 ให้บริการเสริมสวยแก่นางดาว 4,000 บาท แต่ยังไม่ได้รับเงิน
 - 10 จ่ายชำระหนี้ให้แก่ร้านนก 3,000 บาท
 - 15 กู้เงินจากธนาคาร 120,000 บาท ระยะเวลาเงินกู้ 2 ปี
 - 18 ถอนเงินกิจการไปใช้ส่วนตัว 10,000 บาท
 - 25 รับชำระหนี้จากนางดาว 4,000 บาท
 - 30 รับเงินจากลูกค้าค่าทำผม 25,000 บาท
 - 31 จ่ายเงินเดือนพนักงานในร้าน 15,000 บาท

เรื่อง ผลกระทบของรายการค้าต่อสมการ บัญชีและงบแสดงฐานะการเงิน

นางปิ่นทองนำเงินสดมาลงทุนในร้านจำนวน 120,000 บาท

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการคำวันที่ 2

จ่ายเงินซื้ออุปกรณ์เสริมสวย 80,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

■
 ■

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 3

ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อจากร้านนก 5,000 บาท

รายการค้าวันที่ 3

ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อจากร้านนก 5,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

■

■

การวิเคราะห์รายการค้า

■

■

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน
ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน
ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน
ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน
ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 5

ให้บริการเสริมสวยแก่นางดาว 4,000 บาท แต่ยังไม่ได้รับเงิน

การวิเคราะห์รายการค้า

■
 ■

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 10

จ่ายชำระหนี้ให้แก่ร้านนก 3,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

.....

.....

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

.....

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง

งบประมาณฐานะการเงิน

ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 15

กู้เงินจากธนาคาร 120,000 บาท ระยะเวลาเงินกู้ 2 ปี

การวิเคราะห์รายการค้า

.....

.....

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

.....

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง

งบประมาณฐานะการเงิน

ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 18

ถอนเงินกิจการไปใช้ส่วนตัว 10,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

.....

.....

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 25

รับชำระหนี้จากนางดาว 4,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

.....

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

.....

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 30

รับเงินจากลูกค้าค่าทำผม 25,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

.....

.....

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

.....

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

รายการค้าวันที่ 31

จ่ายเงินเดือนพนักงานในร้าน 15,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

.....

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

[illegible]

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

ข้อ	คำตอบ
1	ง
2	ง
3	ค
4	ข
5	ค
6	ข
7	ข
8	ค
9	ก
10	ก
11	ค
12	ก
13	ก
14	ค
15	ข
16	ง
17	ค
18	ก
19	ข
20	ก

แนวคำตอบบัตรงานที่ 1

เรื่อง รายการค้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย / ลงในหน้าช่องที่เป็นรายการค้า และ เครื่องหมาย X หน้าช่องที่ไม่ใช่รายการค้า

-/..... 1. ซื้ออุปกรณ์สำนักงานเป็นเงินเชื่อ
-/..... 2. รับรายได้ค่าบริการเสริมสวย
-/..... 3. กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน
- /..... 4. จ่ายค่าเช่าอาคารสำนักงาน
-/..... 5. ให้บริการซ่อมรถยนต์แต่ยังไม่ได้รับเงินจากลูกค้า
-X..... 6. ลูกค้าสอบถามราคาสินค้า
-X..... 7. ซื้อสินค้า แต่ยังไม่ได้จ่ายเงินให้กับคนขาย
-X..... 8. สาธิตวิธีการใช้งานสินค้า
- /..... 9. นำที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์มาลงทุนในกิจการ
- /..... 10. จ่ายชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้
-/..... 11. รับเช็คค่าขายสินค้า
-/..... 12. ถอนเงินสดจากกิจการไปใช้ส่วนตัว
- X..... 13. การต้อนรับลูกค้า
-/..... 14. นำเงินสดไปฝากธนาคาร
-X..... 15. เชิญชวนลูกค้าชมสินค้า

แนวคำตอบบัตรงานที่ 2

เรื่อง สินทรัพย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดประเภทสินทรัพย์ที่กำหนดให้ต่อไปนี้เป็นสินทรัพย์ชนิดใดลงในตาราง

รายการ	
เงินฝากธนาคาร	สินทรัพย์หมุนเวียน
ที่ดิน	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
วัสดุสำนักงาน	สินทรัพย์หมุนเวียน
อาคาร	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
ลิขสิทธิ์	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
เงินลงทุนระยะยาว	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
ลูกหนี้การค้า	สินทรัพย์หมุนเวียน
เงินสด	สินทรัพย์หมุนเวียน
สินค้าคงเหลือ	สินทรัพย์หมุนเวียน
เครื่องตกแต่ง	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
รถยนต์	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
เครื่องหมายการค้า	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
ค่าความนิยม	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	สินทรัพย์หมุนเวียน
สิทธิบัตร	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

แนวคำตอบบัตรงานที่ 3

เรื่อง หนี้สิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดประเภทหนี้สินที่กำหนดให้ต่อไปนี้เป็นหนี้สินชนิดใดลงในตารางที่กำหนดให้

รายการ	
เงินเบิกเกินบัญชี	หนี้สินหมุนเวียน
เจ้าหนี้การค้า	หนี้สินหมุนเวียน
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	หนี้สินหมุนเวียน
รายได้รับล่วงหน้า	หนี้สินหมุนเวียน
เงินกู้ยืมระยะสั้น	หนี้สินหมุนเวียน
เงินกู้ยืมระยะยาว	หนี้สินไม่หมุนเวียน
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	หนี้สินหมุนเวียน
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	หนี้สินหมุนเวียน
ตั๋วเงินจ่าย	หนี้สินหมุนเวียน
เงินมัดจำหรือเงินประกัน	หนี้สินหมุนเวียน
เงินปันผลค้างจ่าย	หนี้สินหมุนเวียน
หุ้นกู้และพันธบัตร	หนี้สินไม่หมุนเวียน
เจ้าหนี้จำนอง	หนี้สินไม่หมุนเวียน

แนวคำตอบบัตรงานที่ 4

เรื่อง หมวดบัญชี

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดประเภทรายการบัญชีที่กำหนดให้ต่อไปนี้เป็นบัญชีหมวดใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหมวดบัญชีที่กำหนดให้

รายการ	หมวด 1 สินทรัพย์	หมวด 2 หนี้สิน	หมวด 3 ส่วน ของเจ้าของ หรือทุน	หมวด 4 รายได้	หมวด 5 ค่าใช้จ่าย
ลูกหนี้การค้า	/				
เจ้าหนี้การค้า		/			
รายได้ค่าเสริมสวย				/	
ค่าสาธารณูปโภค					/
ทุนนายดาว			/		
วัสดุสำนักงาน	/				
รถยนต์	/				
ถอนใช้ส่วนตัว			/		
รายได้รับล่วงหน้า		/			
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	/				
เงินสด	/				
เครื่องใช้สำนักงาน	/				
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร		/			
เงินฝากธนาคาร	/				
เงินกู้		/			
สินค้าคงเหลือ	/				
เงินเดือนพนักงาน					/

แนวคำตอบบัตรงานที่ 5

เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงเขียนหลักในการวิเคราะห์รายการค้าพร้อมทั้งเขียนตัวอย่างประกอบลงในตารางที่กำหนดให้

หลักในการวิเคราะห์รายการค้า	ตัวอย่างรายการค้า
1.สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของเจ้าของเพิ่ม	นำเงินสดมาลงทุน รับรายได้ค่าบริการ
2.สินทรัพย์ลด ส่วนของเจ้าของลด	ถอนเงินกิจการไปใช้ส่วนตัว จ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ
3.สินทรัพย์อย่างหนึ่งเพิ่ม สินทรัพย์อย่างหนึ่งลด	ซื้อสินทรัพย์เป็นเงินสด ลูกหนี้นำเงินมาชำระหนี้
4.สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม	ซื้อสินทรัพย์เป็นเงินเชื่อ กู้เงินจากสถาบันการเงิน
5.สินทรัพย์ลด หนี้สินลด	จ่ายชำระหนี้เงินกู้ จ่ายชำระหนี้ค่าสินค้า

แนวคำตอบบัตรงานที่ 6

เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงวิเคราะห์รายการค้าของร้านนางสาวแสนดีประจำเดือนมกราคม 2564 โดยใช้เครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้

วตป.	รายการค้า	สินทรัพย์		หนี้สิน		ส่วนของเจ้าของ	
		เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
1	นางสาวแสนดีนำเงินสดมาลงทุน	/				/	
2	นำเงินสดไปฝากธนาคาร	/	/				
3	จ่ายค่าน้ำค่าไฟ		/				/
4	ซื้ออุปกรณ์เสริมสวยเป็นเงินสด	/	/				
5	ซื้ออุปกรณ์เสริมสวยเป็นเงินเชื่อ	/		/			
6	ได้รับเงินค่าบริการเสริมสวย	/				/	
7	ให้บริการเสริมสวยแก่ลูกค้า แต่ยังไม่ได้รับเงิน	/				/	
8	จ่ายชำระหนี้ค่าอุปกรณ์เสริมสวยวันที่ 5		/		/		
9	รับชำระหนี้จากลูกค้าเมื่อวันที่ 7	/	/				
10	กู้เงินจากธนาคารเพื่อมาใช้จ่ายในร้าน	/		/			
11	นางสาวแสนดีเบิกเงินกิจการไปใช้ส่วนตัว		/				/
12	จ่ายเงินเดือนลูกจ้างในร้าน		/				/

แนวคำตอบบัตรงานที่ 7

เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงวิเคราะห์รายการค้าของร้านขายบริการดังตัวอย่างในตาราง

ที่	รายการค้า	การวิเคราะห์รายการค้า	
1	นายชายนำเงินมาลงทุนในร้าน	สินทรัพย์เพิ่ม +	ส่วนของเจ้าของเพิ่ม +
2	กู้เงินจากธนาคารมาลงทุนในร้าน	สินทรัพย์เพิ่ม +	หนี้สินเพิ่ม +
3	ซื้ออุปกรณ์เป็นเงินสด	สินทรัพย์เพิ่ม +	หนี้สินเพิ่ม +
4	รับรายได้ค่าบริการ	สินทรัพย์เพิ่ม +	ส่วนของเจ้าของเพิ่ม +
5	ลูกค้ารายหนึ่งค้างชำระค่าบริการ	สินทรัพย์เพิ่ม +	ส่วนของเจ้าของเพิ่ม +
6	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้าที่ค้างชำระ	สินทรัพย์เพิ่ม +	ส่วนของเจ้าของเพิ่ม +
7	ซื้อวัสดุเป็นเงินสด	สินทรัพย์เพิ่ม +	สินทรัพย์ลด -
8	จ่ายชำระหนี้รายการที่ 3	หนี้สินลด -	สินทรัพย์ลด -
9	จ่ายค่าเช่าร้าน	ส่วนของเจ้าของลด -	สินทรัพย์ลด -
10	จ่ายเงินเดือนพนักงานในร้าน	ส่วนของเจ้าของลด -	สินทรัพย์ลด -

แนวคำตอบใบรายงานที่ 8

เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

คำชี้แจง จงวิเคราะห์การเพิ่มหรือลดของรายการค้าต่อสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ลงในตารางตามตัวอย่าง

ที่	รายการค้า	สินทรัพย์	หนี้สิน	ส่วนของผู้เจ้าของ
1	นำเงินสดมาลงทุนในกิจการ 200,000 บาท	+200,000		+200,000
2	กู้เงินจากธนาคาร 20,000 บาท	+20,000	+20,000	
3	ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อ 10,000 บาท	+10,000	+10,000	
4	รับรายได้ค่าบริการ 5,000 บาท	+5,000		+5,000
5	จ่ายค่าพาหนะ 2,000 บาท	-2,000		-2,000
6	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้า 4,500 บาท	+4,500		+4,500
7	ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินสด 2,000 บาท	+2,000,-2,000		
8	จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ 4,000 บาท	-4,000	-4,000	
9	จ่ายค่าเบี้ยประกันภัย 6,000 บาท	-6,000		-6,000
10	ถอนเงินสดไปใช้ส่วนตัว 5,000 บาท	-5,000		-5,000

แนวคำตอบบัตรงานที่ 9

เรื่อง ผลกระทบของรายการค้าต่อสมการบัญชีและงบแสดงฐานะการเงิน

คำชี้แจง จากโจทย์ที่กำหนดให้ จงวิเคราะห์รายการค้า วิเคราะห์ผลกระทบต่อสมการบัญชี และวิเคราะห์ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

- ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของร้านปิ่นทองบริการ ในเดือนมกราคม 2564
- ม.ค.
1	นางปิ่นทองนำเงินสดมาลงทุนในร้านจำนวน 120,000 บาท
2	จ่ายเงินซื้ออุปกรณ์เสริมสวย 80,000 บาท
3	ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อจากร้านนก 5,000 บาท
5	ให้บริการเสริมสวยแก่นางดาว 4,000 บาท แต่ยังไม่ได้รับเงิน
10	จ่ายชำระหนี้ให้แก่ร้านนก 3,000 บาท
15	กู้เงินจากธนาคาร 120,000 บาท ระยะเวลาเงินกู้ 2 ปี
18	ถอนเงินกิจการไปใช้ส่วนตัว 10,000 บาท
25	รับชำระหนี้จากนางดาว 4,000 บาท
30	รับเงินจากลูกค้าค่าทำผม 25,000 บาท
31	จ่ายเงินเดือนพนักงานในร้าน 15,000 บาท

แนวคำตอบใบ้ตรงานที่ 9

เรื่อง ผลกระทบของรายการค้าต่อสมการบัญชีและงบแสดงฐานะการเงิน

รายการค้าวันที่ 1

นางปิ่นทองนำเงินสดมาลงทุนในร้านจำนวน 120,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์ประเภทเงินสดเพิ่มขึ้นจากการนำเงินมาลงทุน 120,000 บาท
- ส่วนของเจ้าของ คือ ทุน นางปิ่นทอง เพิ่มขึ้นจากการนำเงินมาลงทุน 120,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\begin{array}{ccccc} \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} & + & \text{ส่วนของเจ้าของ} \\ \text{เงินสด+120,000} & & \text{.....} & & \text{ทุน-นางปิ่นทอง +120,000} \end{array}$$

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		ส่วนของเจ้าของ	
เงินสด	120,000	ทุน-นางปิ่นทอง	120,000
	<u>120,000</u>		<u>120,000</u>

รายการค้าวันที่ 2

จ่ายเงินซื้ออุปกรณ์เสริมสวຍ 80,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์เพิ่มจากการซื้ออุปกรณ์เสริมสวຍ 80,000 บาท
- สินทรัพย์ลดคือเงินสดจากการจ่ายเงินซื้ออุปกรณ์เสริมสวຍ 80,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์	=	หนี้สิน	+	ส่วนของผู้เจ้าของ
อุปกรณ์เสริมสวຍ +80,000				
เงินสด -80,000 บาท				

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		ส่วนของผู้เจ้าของ	
เงินสด(120,000-80,000)	40,000	ทุน-นางปิ่นทอง	<u>120,000</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อุปกรณ์เสริมสวຍ	<u>80,000</u>		
	<u>120,000</u>		<u>120,000</u>

รายการค้าวันที่ 3

ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อจากร้านนก 5,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- สินทรัพย์เพิ่มจากการซื้อเครื่องตกแต่ง +5,000 บาท
- หนี้สินเพิ่มคือจากการซื้อเป็นเงินเชื่อจากร้านนก +5,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ
เครื่องตกแต่ง +5,000 เจ้าหนี้-ร้านนก +5,000

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด	40,000	เจ้าหนี้-ร้านนก	5,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ส่วนของเจ้าของ	
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000	ทุน-นางปิ่นทอง	120,000
เครื่องตกแต่ง	<u>5,000</u>		<u>125,000</u>
	<u>125,000</u>		

รายการค้าวันที่ 5

ให้บริการเสริมสวยแก่นางดาว 4,000 บาท แต่ยังไม่ได้รับเงิน

การวิเคราะห์รายการค้า

- ให้บริการแต่ยังไม่ได้รับเงิน นางสาวเป็นลูกหนี้ สินทรัพย์เพิ่มขึ้น +4,000 บาท
- ให้บริการแก่นางสาวเกิดรายได้ขึ้น ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น +4,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์	=	หนี้สิน	+	ส่วนของผู้เป็นเจ้าของ
ลูกหนี้-นางดาว+4,000				รายได้ค่าบริการ +4,000

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้เป็นเจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด	40,000	เจ้าหนี้-ร้านนก	5,000
ลูกหนี้-นางดาว	4,000	ส่วนของผู้เจ้าของ	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ทุน-นางปิ่นทอง(120,000+4,000)	124,000
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000		<u>129,000</u>
เครื่องตกแต่ง	<u>5,000</u>		
	<u>129,000</u>		

รายการค้าวันที่ 10

จ่ายชำระหนี้ให้แก่ร้านนก 3,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- จ่ายชำระหนี้ทำให้หนี้สินเจ้าหนี้ร้านนก ลดลง 3,000 บาท
- จ่ายชำระหนี้ทำให้เงินสดลดลง 3,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\begin{array}{ccccc} \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} & + & \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \\ \text{เงินสด-3,000} & & \text{เจ้าหนี้-ร้านนก-3,000} & & \text{.....} \end{array}$$

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด(40,000-3,000)	37,000	เจ้าหนี้-ร้านนก (5,000-3,000)	2,000
ลูกหนี้-นางดาว	4,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ทุน-นางปิ่นทอง(120,000+4,000)	124,000
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000		<u>126,000</u>
เครื่องตกแต่ง	<u>5,000</u>		
	<u>126,000</u>		

รายการค้าวันที่ 15

กู้เงินจากธนาคาร 120,000 บาท ระยะเวลาเงินกู้ 2 ปี

การวิเคราะห์รายการค้า

- กู้เงินได้เงินสดเป็นสินทรัพย์เพิ่ม +120,000 บาท
- การกู้เงินทำให้หนี้สินเพิ่ม 120,000 บาท

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ
เงินสด+120,000 เงินกู้ +120,000

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด(37,000+120,000)	157,000	เจ้าหนี้-ร้านนก (5,000-3,000)	2,000
ลูกหนี้-นางดาว	4,000	เงินกู้	120,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ส่วนของเจ้าของ	
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000	ทุน-นางปิ่นทอง	124,000
เครื่องตกแต่ง	<u>5,000</u>		<u>246,000</u>
	<u>246,000</u>		

รายการค้าวันที่ 18

ถอนเงินกิจการไปใช้ส่วนตัว 10,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- ถอนเงินกิจการไปใช้ ทำให้ส่วนของเจ้าของลดลง -10,000
- เงินสดกิจการลดลง -10,000

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

$$\begin{array}{ccccc} \text{สินทรัพย์} & = & \text{หนี้สิน} & + & \text{ส่วนของเจ้าของ} \\ \text{เงินสด-10,000} & & \text{.....} & & \text{ถอนใช้ส่วนตัว -10,000} \end{array}$$

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด(157,000-10,000)	147,000	เจ้าหนี้-ร้านนก (5,000-3,000)	2,000
ลูกหนี้-นางดาว	4,000	เงินกู้	120,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ส่วนของเจ้าของ	
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000	ทุน-นางปิ่นทอง(124,000-10,000)	114,000
เครื่องตกแต่ง	5,000		<u>236,000</u>
	<u>236,000</u>		

รายการค้าวันที่ 25

รับชำระหนี้จากนางดาว 4,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- ลูกหนี้ชำระหนี้ได้สินทรัพย์เพิ่มคือเงินสด +4,000
- ลูกหนี้มาชำระหนี้ สินทรัพย์คือยอดลูกหนี้ลดลง -4,000

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์	=	หนี้สิน	+	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ลูกหนี้ -4,000				
เงินสด+4,000				

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด(147,000+4,000)	151,000	เจ้าหนี้-ร้านนก (5,000-3,000)	2,000
		เงินกู้	120,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ส่วนของผู้ถือหุ้น	
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000	ทุน-นางปิ่นทอง	114,000
เครื่องตกแต่ง	<u>5,000</u>		<u>236,000</u>
	<u>236,000</u>		

รายการค้าวันที่ 30

รับเงินจากลูกค้าค่าทำผม 25,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- รับเงินค่าทำผม สินทรัพย์เพิ่ม คือเงินสด +25,000
- มีรายได้ค่าทำผมเพิ่มทำให้ส่วนของเจ้าของ +25,000

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์	=	หนี้สิน	+	ส่วนของเจ้าของ
เงินสด+25,000				รายได้ค่าทำผม +25,000

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด(151,000+25,000)	176,000	เจ้าหนี้-ร้านนก (5,000-3,000)	2,000
		เงินกู้	120,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ส่วนของเจ้าของ	
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000	ทุน-นางปิ่นทอง(114,000+25,000)	139,000
เครื่องตกแต่ง	5,000		
	<u>261,000</u>		<u>261,000</u>

รายการค้าวันที่ 31

จ่ายเงินเดือนพนักงานในร้าน 15,000 บาท

การวิเคราะห์รายการค้า

- จ่ายเงินเดือนทำให้ส่วนของเจ้าของลดลง -15,000
- จ่ายเงินสดในการจ่ายเงินเดือนทำให้สินทรัพย์ลดลง -15,000

ผลกระทบต่อสมการบัญชี

สินทรัพย์	=	หนี้สิน	+	ส่วนของเจ้าของ
เงินสด-15,000				เงินเดือน 15,000

ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน

ร้านนางปิ่นทอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 1 มกราคม 2564

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด(176,000-15,000)	161,000	เจ้าหนี้-ร้านนก (5,000-3,000)	2,000
		เงินกู้	120,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		ส่วนของเจ้าของ	
อุปกรณ์เสริมสวย	80,000	ทุน-นางปิ่นทอง(139,000-15,000)	124,000
เครื่องตกแต่ง	5,000		<u>246,000</u>
	<u>246,000</u>		

บรรณานุกรม

ยุวดี ไชยศิริ และนิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ.(2558).การบัญชีขั้นต้น.สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

นาคยา แสงวันลอย.(2562). การบัญชีเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

กานต์นภัส บุญลึก.(2556) การบัญชีเบื้องต้น 1.กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

จิตินันท์ วงศ์นาวิ.(2562).การบัญชีเบื้องต้น.กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

บุญเกื้อ คอรรหาเวช (2543) *นวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:SR Printing.

กิ่งแก้ว ศรีสาสิกุลรัตน์. (ออนไลน์).การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน, สืบค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2564.

จาก. <https://www.gotoknow.org/posts/209290>

ภาคผนวก

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวอนุศรา สุวรรณ
วันเดือนปีเกิด	3 ธันวาคม 2529
ที่อยู่ปัจจุบัน	7/69 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ถ.กาญจนวณิช ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2542 โรงเรียนบ้านตลกพลวง จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
	พ.ศ.2545 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนโคราชพิทยาคม จังหวัดนครราชสีมา
	พ.ศ.2548 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเมืองคง จังหวัดนครราชสีมา
	พ.ศ.2550 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย
	พ.ศ.2552 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2553 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สาขาวิชา การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
	พ.ศ.2557 ครูผู้ช่วย โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	พ.ศ.2559 ครู โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	ปัจจุบัน พ.ศ.2564 ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา